omma seltsi ellama, ent es holi sest middake, kas se neide mele pärrast olli, wai es olle, nink ánniwa neile süwwa nink júwwa, ent es kawwatse sedda, kas ellaja se toido man ka saas omma lomo pärra terwes jäma. Sel wisil sis sündi, et koddoellajide lomoliko himmo saiwa põlwest põlweni ümbermudetus nink ommast pärrissäedusest ärrawõerutetus, nink sest et neil ennamb es lasta sedda otsi, mes neide lomo himmustawa, ehk sedda tagganeda, mes neide lomule wasta om, sis ei olle immes pánna, et koddoellaja mitte ni priske nink terwe ei olle, kui mõtsellaja ómma, nink et nemma tõbbe nink taudi al puhkawa nink oigawa.

Kui koddoellaj, ke innemist orjap nink toidap, nink kedda innemine sepärrast kallis peap, haiges jääp, sis se om awwalik, et holikas perremees nõuwo otsip, tedda jälle terwuse mannu awwitada; ent tuhhat ja tuhhat ajjastaiga tulliwa nink lätsiwa, énne kui innemise naksiwa opma, ellajid targal nink mõistlikul wisil arstima. Kalendriluggeja tijap essike nink mälletap selgeste sedda aiga, et kui lehm ehk hobben haiges jäi, sis minti rutto nõija pärra, ke muud middake es mõista, kui rahwast petta, nink ussuti, et temma omma lausuja-sõnnaga nink wina, sola nink tubbakaga, mes temma sallaja karmanin koddo weije, kiik hädda ellajide man wõisse parrandada. Parhillake weel om kottuside säratsid immetohtrid lõida nink petas rahwa rummaluse läbbi ausas. Ent tenno Jummalale! neide arw lät egga ajjastaja harwembas, seddamõda kui innemise targembas sawa nink mõistuse waimule maad andwa. Se tarkuse nink mõistuse waim paistap ellaja-arstimise-kolidest wälja, mes Saksa-, Prantsuse- nink Inglismaal ámmoke jo nink Wennemaal ka jo mõnne ajjastaja eest saiwa säetus.

Se mõtte, et säratsid ellaja-arstimise-kolisid

wajja om säeda, tulli, ni kui jo mitto hä, tarwiliko mõtte, se läbbi, et ütskõrd üts suur õ'nnetus johto. Se saap nüüd pea 150 ajjastaiga, kui üts ellajakatk, süggawast hõmmungo-ma sisest, Tatri-ma poolt, túllen pea koggona Euroopa maad ütlest otsast tõiste läbbikäwwe. Es mojjo se hädda wasta ei nõide, ei ka mu kélleke tarkus, es taggane ka hädda pallawa silmawe nink söame pállemise nink puhkamise eest, es kúlle ka kige targembide innemise-tohtride nõ'wwust nink wastatõrkumisest.

Ent tallomehhel nink mapiddajal ei wõi suremhat õ'nnetust sündida, kui tõprakoolmine om, sest tõbras om maharrija rikkus nink wõip tedda ütsinda üllewan piddada; sepärrast nakkati üllembide wallitsuste polest sedda nõuwo wõtma, ellaja-arstimisekolisid säeda, kos nore innemise piddiwa opma essiärralikult tõbbitsid ellajid arstima, nink säratse koli tulliwa aigo mõda kigin Euroopa-ma rigin wälja. Ka meie armolik Keiser, kel essameel om kige omme allambide wasta, wõt sedda hääd asja holega ülles nink käsk ellaja-arstimise-kolisid mitmin paigun omman suren rigin säeda. Se olli 1848. ajjastajal, kui Keisri käsju pääl ka Tartun särast koli säeti, et ka meie ma tallorahwas ossa saas sest tullust, mes säratsest kolist lodetas, nink 22. Januaril 1849. allusteti Tarto ellaja-arstimise-kolin tööd teggema.

Siin kolin kolitas noort rahwast ellaja-arstis wälja nink wõetas ka tõbbitsid ellajid arstida, mes sinna túwwas.

Wiis ajjastaiga saisap se kool parhilla nink om neide pari ajjastaja sissen jo 4300 ellajat ärraarstinu, ehk kül rahwa rummalus nink tiggedus es jätta eddimätsest algusest sedda koli naarmata nink temma tööd nink teggemist laitmata.

Parhillake knultas weel saggede rahwast sedda

Ma-rahwa Kalender 1854, lk. 13